

MÀSTER CRIANÇA 0-3 I ACOMPANYAMENT A LES FAMÍLIES EN XARXA

PRESENTACIÓ

L'etapa que s'inicia amb la gestació fins als 3 primers anys és una de les més transcendents del cicle vital. Alhora, el naixement, el post-part i els primers mesos de vida conformen un període crític, tant per als infants com per als progenitors, ja que amb el primer fill o filla ens convertim en mares i pares, i la família es transforma profundament.

La complexitat que comporta la criança és universal. Totes les persones, quan transitem per aquesta etapa de la vida, som vulnerables i necessitem suport material, emocional, orientacions educatives i reconeixement social i polític. Les necessitats dels infants i progenitors durant aquest període són úniques i específiques. Per això, també úniques i específiques haurien de ser les respostes polítiques adreçades a la petita infància i les famílies.

Existeix un consens generalitzat en destacar els beneficis d'una parentalitat positiva i una criança responsable. Per a tal fi, totes les mares i pares -en tant que principals educadors- necessiten sentir-se acompanyats i que formen part d'una àmplia xarxa de suport que va més enllà de la que algunes famílies poden trobar en els Serveis de Pediatria i Escola Bressol, com és el cas dels Espais Familiars.

En definitiva, l'acompanyament a les famílies amb infants entre els 0 i 3 anys suposa un repte psico-educatiu i sociopolític de gran magnitud, com a conseqüència d'una major diversificació i complexitat de la pròpia estructura i organització familiar, laboral i social. La igualtat d'oportunitats entre famílies i entre homes i dones dependrà en gran mesura de la inversió que fem, tant en polítiques adreçades a la petita infància com en la formació i especialització dels professionals.

Aquest màster ofereix les estratègies i els recursos per tal que l'acompanyament professionalitzat sigui competent i satisfactori, tant per a les famílies (infants i adults) com per als professionals.

OBJECTIUS

- Aprofundir en els coneixements específics sobre el **desenvolupament evolutiu dels infants i les seves necessitats**.
- Adquirir coneixements específics sobre els processos de formació de la **parella, la gestació, el naixement, la maternitat, la paternitat, la criança i l'educació en el context familiar**.
- Identificar les condicions que afavoreixen una **criança saludable i responsable**.
- Reforçar les competències per **l'apoderament dels pares i mares**, tot incrementant el seu grau de confiança per criar i educar les filles i fills.
- Formar nous professionals per **acompanyar a dones i homes en l'assumpció d'una nova identitat** quan es converteixen en mares i pares, ajudant a comprendre tant les pròpies necessitats i estats emocionals com les dels seus fills/es.
- Adquirir estratègies i habilitats per al **treball en grups de suport a la criança** amb infants i famílies.
- Capacitar nous professionals per **intervenir preventivament en l'àmbit de la petita infància**, potenciant la consolidació d'un vincle afectiu de qualitat i un entorn adequat per al desenvolupament dels infants.

COMPROMÍS ÈTICO-POLÍTIC

- Defensar l'**interès superior de l'infant** en tots aquells àmbits i situacions que afecten el seu benestar.
- Contribuir a la conscienciació sobre el paper crucial dels **0-3 anys com a etapa determinant** en el desenvolupament de la personalitat i les habilitats cognitives, emocionals, psicomotrius i socials de l'infant.
- Afavorir el **reconeixement social a la criança i potenciar el paper dels progenitors** com a principals agents educatius i de cura.
- Contribuir a la conscienciació sobre **l'impacte positiu i reductor de les desigualtats socials i de gènere que tenen les polítiques de suport a la criança 0-3**.
- Fer aportacions al debat sobre les **polítiques públiques de suport a les famílies en la criança**.

4 RAONS PER ESCOLLIR AQUEST MÀSTER

1. Per la seva bona combinació entre **teoria i pràctica**

Formació exigent en la reflexió crítica i les noves aportacions conceptuals, però també en el coneixement de les pràctiques professionals en petita infància i de suport a les famílies.

2. Per la seva naturalesa **holística i intersectorial**

Una trentena d'experts en diferents disciplines i àmbits professionals de la petita infància i les famílies fan possible una formació veritablement integral i transversal de l'etapa 0-3.

3. Per la seva **metodologia participativa i oberta a l'aprenentatge i enriquiment personal**

Aposta per la presencialitat, pels grups reduïts i l'intercanvi de sabers entre el professorat, els professionals i l'alumnat dins i fora l'aula. Les visites a centres de treball amb petita infància, i un viatge anual d'estudis formen part de l'oferta formativa de l'etapa 0-3.

4. Per la seva **sòlida capacitació professional**

Formació que garanteix les competències necessàries per atendre els infants i, alhora, ofereix un bon acompanyament a les famílies en la cura i educació dels infants petits en una etapa transcendental i de gran vulnerabilitat.

DESTINATARIS

Professionals que treballen amb infants de 0-3 en serveis professionals dels **diferents sectors**: Educació, Salut, Serveis Socials, Cultura, Esports, Justícia... i en **diversos escenaris**: Espais Familiars, Escoles Bressol, Equips de Salut Materno-infantils, Centres de Salut Mental Infantil, Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç, Unitats Bàsiques d'Atenció Social, Ludoteques, Biblioteques, Centres Culturals, Poliesportius, Fiscalia de menors...

Membres d'entitats ciutadanes que desenvolupen projectes de criança i acompanyament a famílies en el tercer sector, com ara associacions de mares i pares d'alumnat, centres d'esplai, grups d'ajuda mútua, ONGs, empreses socials...

Titulats universitaris i/o de cicles formatius que vulguin treballar en l'atenció a la petita infància i famílies: tècnics d'educació, mestres, educadors/es socials, treballadors/es socials, infermers/es, psicòlegs/es, pedagogs/es, fisioterapeutes, logopedes, metges, sociòlegs/es, antropòlegs/es, juristes...

Docents en actiu que vulguin aprofundir en una mirada holística, sistèmica i contextualitzada de la criança.

CAPACITACIÓ DE LA FORMACIÓ

- Descobrir una nova mirada holística, sistèmica i contextualitzada de l'infant de 0-3 i la seva família.
- Acompanyar les famílies amb infants de 0-3 que transiten per una etapa transcendental però de gran vulnerabilitat.
- Identificar les condicions que afavoreixen una criança saludable.
- Respondre a la doble i inseparable funció de vetllar pels drets i les necessitats dels infants i per l'acompanyament a les famílies.
- Conèixer el procés de gestació, naixement i criança, així com les capacitats i potencialitats dels infants.
- Acompanyar les famílies en el seu rol d'educadors tot partint d'una aproximació a la maternitat, paternitat i la criança amb aferrament, positiva i responsiva.
- Desenvolupar habilitats estratègiques, socials i empàtiques per l'acompanyament del grup familiar, grups d'ajuda mútua i el treball en xarxa intersectorial.

QUINA ACREDITACIÓ OFERIM

- Postgrau en Acompanyament a les famílies 0-3 en xarxa.
- Postgrau en Criança 0-3 i benestar familiar.
- Màster en Criança 0-3 i acompanyament a les famílies en xarxa (en el cas d'haver cursat els dos Postgraus i presentat el Treball de Fi de Màster).
- En el cas de no disposar d'una titulació universitària, s'emetrà el títol de Diploma d'Extensió Universitària.

QUI SOM

Persones procedents de diferents disciplines implicades en la defensa dels drets dels infants més petits, sensibles als canvis socials que s'estan donant i decidits a facilitar una formació actualitzada als professionals inquiets per a la millora contínua de la seva tasca.

L'**Equip Impulsors** constitueix des d'una mirada holística i amb la finalitat de dissenyar, revisar i cercar una millora contínua d'aquesta formació.

El **Grup Docent** està configurat per un col·lectiu de professorat de reconegut prestigi i vinculat a una extensa pràctica professional i investigadora en el seu àmbit específic.

La **Direcció i Coordinació** treballa de manera compartida i compenetrada per fer que aquesta formació sigui de la màxima qualitat.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

FACULTAT D'EDUCACIÓ

EQUIP DOCENT

Ana Capdevila, Ana Laura Meza, Anna Escobedo, Carme Panchon, Carmen Amorós, Celestina Venegas, Consol Tarragó, Cristina Ribera, Elena Carrillo, Elisabet Clua, Elisabet Gil, Enric Gras, Esteve I. Gay, Eva Bretones, Imma Jeremias, Iolanda Vives, José Miguel Sunyer, Josep Perapoch, Laura Torrabadella, Lola Cabrera, Lluís Ruiz, Maria Cruz Molina, Maria Rosa Estela, María Rosa Tarrés, Marta Hernández, Marta Portero, Marta Sadurní, Meritxell Ortí, Mireia Escardíbul, Mireia Planells, Neus Querol, Noelia Rodríguez, Núria Beà, Núria Rajadell, Núria Vendrell, Ortrud Lindeman, Pere Jaume Serra, Pilar González, Rosa Jové, Rosa Moyano, Sara Pascual, Sergi Nogué, Sílvia Arévalo, Sílvia Blanch, Sílvia Palou, Sunsi Segú, Teresa Godall, Urgell Poch, Vicenç de Febrer i Xavier Gimeno.

POSTGRAU ACOMPANYAMENT A LES FAMÍLIES 0-3 EN XARXA curs 2020-2021

CARACTERÍSTIQUES DEL CURS

Nombre d'hores i crèdits:

750 hores (30 crèdits ECTS) distribuïdes en: 250 hores de treball presencials + 125 hores pràctiques (inclou pràctiques en centres, visites a institucions i viatge d'estudi) + 375 hores de treball autònom

Durada i calendari:

Octubre 2020 – Juliol 2021. Classes presencials. Divendres de 17.30 a 21.30 h. i un dissabte al mes de 10.00 a 14.00 h. i/o de 15.30 a 19.30 h.

any	mes	divendres	dissabte
2020	Octubre	2, 9, 16, 23, 30	24
	Novembre	6, 13, 20, 27	21
	Desembre	4, 11, 18	
2021	Gener	8, 15, 22, 29	23
	Febrer	5, 12, 19, 26	20
	Març	5, 12, 19, 26	20
	Abril	9, 16, 23, 30	24
	Maig	7, 14, 21, 28	22
	Juny	4, 11, 18, 25	19
	Juliol	2, 9	

Lloc de realització:

Facultat d'Educació. Recinte del Campus Mundet. Passeig de la Vall d'Hebron 171. 08035
Barcelona

Llengua:

Català i castellà (depenent del docent)

Criteris d'avaluació:

Avaluació contínua atenent a:

- Assistència i participació a les sessions presencials (mínim 80 %).
- Activitats d'observació.
- Elaboració i presentació de la Carpeta d'Aprenentatge (alumnat de 1r. Postgrau).
- Elaboració i presentació del Treball de Fi de Màster (alumnat del 2n. Postgrau).

PROGRAMA

MÒDUL 1: EL MARC DE LA CRIANÇA

NECESSITATS DE LA PETITA INFÀNCIA I LES FAMÍLIES

per **Vicenç de Febrer, psicòleg**

- Les necessitats del nadó i del seu entorn familiar (mare, pare...): com satisfer-les per assolir un desenvolupament satisfactori i una criança feliç.
- Suport i acompanyament a les famílies amb infants petits per part dels professionals dels diferents serveis a la petita infància.

ELS ESPAIS FAMILIARS: SERVEIS DE SUPORT I ACOMPANYAMENT

per **Pilar González, pedagoga**

- Els Espais Familiars, serveis d'acompanyament a les famílies: què són?; com funcionen ?; quin és el rol dels professionals ?.

DIVERSITAT EN LES CAPACITATS DELS INFANTS

per **Sergi Nogué, fisioterapeuta pediàtric**

- Retard maduratiu i necessitats especials de suport en el 0-3.

PERSPECTIVA SOCIOPOLÍTICA DE LA CURA

per **Laura Torrabadella, sociòloga**

- Fonaments bàsics de l'Estat de benestar i les polítiques socials: cap a un model d'inversió social. Anàlisi dels orígens i evolució dels Estats de Benestar, així com dels diferents models o règims de benestar. Grans reformulacions i reptes de la política social en un món globalitzat: el lloc de la infància i les famílies en els debats actuals.
- La cura en el nostre Estat de benestar: del "familisme" a una nova ètica política de la cura?. Debat sobre una nova organització social del benestar i la cura a la vida quotidiana sobre la base de coresponsabilitat entre homes i dones, famílies, societat civil i institucions públiques. Una mirada des del gènere i l'estructura social.

per **Anna Escobedo, sociòloga**

- Polítiques de suport a la infància i les seves famílies. Anàlisi de les polítiques d'infància i família en els diferents nivells territorials: Estat/Seguretat Social, Generalitat i àmbit

local. Exploració d'altres agents del *Welfare Mix*: empresa, organitzacions, i agència per part de famílies i progenitors.

MÒDUL 2: EL ROL DELS PROFESSIONALS

ROL DELS PROFESSIONALS EN L'ÀMBIT DE LA SALUT I EL DESENVOLUPAMENT

per Cristina Ribera, psicòloga

- Què entenem per observació: què observem, com i quan. Mètode Esther Bick. Mètode AcSent de Carmen Amorós.
- Des de la conducta al món intern, emocional de l'infant.
- Esquemes referencials. E. Bick, W. Bion, D. Meltzer, M. Pérez –Sánchez, C. Amorós
- Característiques psicològiques de l'observador, disposició i actitud.
- L'observació de nadons i nens petits en espais familiars i escoles bressol

per Maria Cruz Molina, metgessa

- Promoció del desenvolupament saludable a la infància.
- Principals alteracions de la salut a la primera infància. Desigualtats socials i salut infantil. L'atenció centrada en la família.
- Programes de promoció de la salut i prevenció.
- Professionals implicats. Perfils i funcions.

per Teresa Godall, mestra

- Rol professional en els diferents desenvolupaments sans de tots els infants.
- Què entenem per acompanyar un desenvolupament sa?.
- Rol professional i benestar dels infants: durant el joc i l'activitat lliure, durant els moments de cura i de relació, i, davant els canvis importants del desenvolupament.

per Maria Rosa Estela, mestra

- Contes, cançons, jocs de falda.

per Celestina Venegas, osteòpata

- L'Osteopatia cràneo-sacral pediàtrica en la gestació, el naixement i en la cura dels infants petits.

per Elena Carrillo, infermera

- L'atenció socio-educativa a les unitats de neonatologia.
- Evolució de l'acompanyament a les famílies. Perspectiva històrica i reptes actuals.

FACULTAT D'EDUCACIÓ

- L'atenció al nadó i a la família: un model en procés de canvi.
- La inclusió de les famílies a través del model NIDCAP.

per Noelia Rodriguez, infermera

- Acompanyament a les famílies des d'Atenció Primària.
- Participació del personal sanitari en els sentiments i la cura de la família en el creixement del nen/a en el temps.
- Guia i orientació en els aspectes sòcio-sanitaris des del paper del pediatre i la infermera pediàtrica.

per Mireia Escardíbul, psicòloga; Anna Capdevila, psicòloga; Consol Tarragó, psicòloga;

Elisabet Gil, psicòloga; Enric Gras, fisioterapeuta; Núria Beà, pediatra; Sunsi Segú,

treballadora social

- El Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP).
- El treball social en l'Atenció Precoç.
- Atenent el nen com a individu bio-psico-social.
- Intervenció i funcions del fisioterapeuta en l'Atenció Precoç.
- El treball logopèdic en un CDIAP.
- Eines d'avaluació diagnòstica en els nens de 0 a 3 anys.
- Intervencions terapèutiques en l'Atenció Precoç.
- El treball amb famílies en un CDIAP.

per Ana Luísa Meza, psicòloga i doula

- El massatge infantil i tacte nutritiu com a arquitectes en la primera infància.
- Els beneficis i l'abast del massatge infantil, a nivell personal, familiar i social.

ROL DELS PROFESSIONALS EN L'ÀMBIT FAMILIAR , SOCIOEDUCATIU I COMUNITARI

per Eva Bretones, antropòloga

- Infants, famílies i comunitats. Perspectives d'anàlisi sòcio-antropològiques.
- Consideracions transculturals sobre la criança i l'educació. Implicacions per a la docència en educació infantil.

per Sílvia Blanch, psicòloga

- Expectatives parentals, actituds i rols dels professionals de l'espai familiar.
- El joc com a element vertebrador en l'educació de la petita infància.

per Rosa Tarrés, psicòloga

- Els serveis educatius com a suport comunitari a les famílies: La xarxa social.

per Mireia Planells, educadora social

- Què vol dir el mot educar. Què fa la família quan educa?.
- Com treballar amb els pares i les mares què representa educar en el 0-3.

MÒDUL 3: TREBALL EN GRUP I TREBALL EN EQUIP

per José Miguel Sunyer, psicòleg

- Dinàmica grupal vivencial (sessions pràctiques amb el grup-classe amb periodicitat mensual).

per Núria Vendrell, psicòloga

- Especificitat del treball amb grups de famílies amb infants de 0-3 anys.
- Grups d'atenció a la petita infància i a les seves famílies. Espais Familiars. Espai Nadó. Espais de Joc.
- Dinàmiques d'ungrup. Inici, desenvolupament, tancament.
- Escenes temudes d'un coordinador de grup.
- Avaluació del treball en equip amb grups de criança.

per Xavier Gimeno, pedagog i psicòleg

- Els grups multifamiliars en l'acompanyament familiar.
- Les "vides" dels grups i què es pot fer per acompanyar tant grupalment com individual a les persones.
- Estratègies i recursos per a afavorir el treball grupal.
- Materials que estimulen la comunicació grupal.
- Facilitació i observació en la conducció de grups.
- Estratègies i recursos per al treball de l'equip de professionals que co-condueixen grups.

MÒDUL 4: EMPRENEDORIA

DESENVOLUPAMENT DE PROJECTES D'EMPRENEDORIA

per Esteve Ignasi Gay, metge especialista en Salut Pública

- Idea de negoci
- Pla d'empresa
- Fonts de finançament
- Màrqueting del servei

MÒDUL 5: EXPERIÈNCIES I RECERCA

per Núria Rajadell, pedagoga i Imma Jeremias, educadora social

- **Tutoria individualitzada**
- **Activitats d'Observació**
Aspectes a tenir en compte en la realització d'observació: organitzatius, materials i humans. L'infant de 0-3. L'adult professional i l'adult familiar. Pautes per a entrevista per a obtenir informació sobre el funcionament del centre.
- **Viatge d'estudis**
Preparació, seguiment i reflexió grupal.
- **Carpeta d'Aprenentatge**
Pautes per a la seva realització: aspectes organitzatius i aspectes pedagògics. De la descripció a la reflexió. Tècniques d'escriptura.
- **El Treball Final de Màster**
Com escollir i estructurar un Treball de Final de Màster. Temàtica, finalitat, estructura, procediments de recerca. Cerca bibliogràfica. Metodologies i instruments per a la recerca. Fases de realització: inici, seguiment tutorial i tancament. Presentació i defensa del Treball davant una Comissió de persones expertes.